

[Svend E. Johansen.]

Loven blev administreret, og deri kan jeg give det ærede Medlem Ret. Vi har herude i Vandrehallen et smukt Sølvskrin, hvori den nugældende Danmarks Riges Grundlov hviler, og hviler i dobbelt Forstand. Der staar i smuk kaligrafisk Udførelse derude: „Saa er da nu gældende Lov, alle til ubrødelig Efterlevelse. . .“, og naar jeg tænker paa, at denne Lov knæsætter Princippet om Ejendomsrettens Ukrænkelighed, om Erhvervsfriheden, og sammenligner det med Praksis, hvor Ejendomsrettens Ukrænkelighed udhules gennem lovmæssigt skabte Prisorfalskninger, gennem Skatter og Afgifter og derigennem, at man forholder Borgerne deres naturlige og medfødte Andel i Samfundets Fællesværdier, saa maa jeg erkende, at der er sandelig Forskel paa Paragraffer og Aand.

Ved den Afstemning, der vil finde Sted ved Lovforslagets tredie Behandling, staar jeg i den Situation, at jeg paa Baggrund af dette hastige Rids, hvorved jeg har givet en Motivering, ikke kan gaa ind for Forslagets Ophøjelse til Lov, da det for mig kun paa et enkelt Punkt byder en Fordel og paa andre vigtige Punkter betyder et Tilbageskridt. At stemme imod vil kunne opfattes som en Sigen god for den nuværende Grundlov, der for mig er lige saa utilfredsstillende, og jeg maa derfor ved tredie Behandling tage det Standpunkt med den Motivering, jeg har fremsat her, at unnlade at stemme.

Carlsen-Skiødt: Jeg vil gerne gøre et Par Bemærkninger angaaende min egen Stilling til det Forslag, der drøftes i disse Dage.

Jeg skal ikke komme ind paa ret mange Bemærkninger om de mange Ændringsforslag, de er jo gennemgaaet ret grundigt fra forskellig Side, men der er en enkelt Paragraf, som jeg gerne vil knytte nogle enkelte Bemærkninger til, nemlig § 70 eller den saakaldte kirkelige Paragraf. Den foreligger jo i tre Redaktioner, om man kan sige det saadan, idet der er tre Forslag fra forskellig Side.

Først er der Venstres Ændringsforslag. Det omhandler kun de kirkelige Midler og er efter min Mening i sig selv langt det svageste, langt det ubetydeligste, fordi det i Virkeligheden ikke siger meget, heller ikke om de kirkelige Midler, men kun indeholder en Udtalelse i Almindelighed.

Saa kommer vi til Flertallets Redaktion. Jeg har i en Artikel i „Kristeligt Dagblad“ for nogen Tid siden udtalt mig derom, men

jeg vil ogsaa gerne her i Dag gøre nogle enkelte Bemærkninger. Denne Paragraf falder i to Afsnit, nemlig et om, hvordan Forhandlingerne skal ske om Kirkens Anliggender, og et om Brugen af Kirkens Midler. I det første siges der, at naar Forandring skal ske angaaende Kirkens indre Forhold, kan det kun ske efter en Forhandling med Biskopperne. Under Forhandlingerne her i Tinget i disse Dage er det blevet udtalt fra autentisk Side, at disse Forhandlinger vilde blive ført enkeltvis med den enkelte Biskop — saadan har jeg i hvert Tilfælde forstaaet det — og ikke med Biskopperne som et Bispekollegium. Dette er efter min Mening en meget stor Svaghed ved denne Paragraf; man har med den villet prøve paa at give Kirken noget, og saa har man alligevel givet saa uhyre lidt. Jeg tror, at vi her i Danmark vel siden Reformationen i det store og hele har haft udmærkede Mænd som Biskopper og sandsynligvis ogsaa i Fremtiden vil faa udmærkede Mænd som Biskopper, men det er jo ikke det, der er Tale om. Her er altsaa Tale om, at der skal ske en Forhandling om noget, som vedrører det store Folk paa det allerintimeste. Jeg ved ikke, hvordan de enkelte Biskopper vil stille sig, det vil jo først Tiden vise. Men jeg har et Par Eksempler fra de senere Aar, som jeg gerne vil drage frem, og som netop vil vise, at Biskopperne alene, uden at have Vælgerne eller Menighedsraadene i Ryggen, staar meget svagt over for Rigsdagen.

For en Del Aar siden blev der stillet Forslag om Ansættelse af kvindelige Præster; Biskopperne blev spurgt enkeltvis, og de udtalte sig paa meget forskellige Maader. Nogle var afgjort imod, andre stod mere vaklende. Men deres Udtalelser kom ikke til at gøre synderligt Indtryk hverken paa Regeringen eller Rigsdagen. Først da det under Forhandlingerne blev ønsket, at Menighedsraadene skulde spørges, og Menighedsraadene udtalte sig med et meget stort Flertal imod de kvindelige Præster, bøjede Kirkeministeren af, og der blev ikke gjort mere ud af den Sag.

Et andet Tilfælde, ogsaa fra de senere Aar, som jeg gerne vilde omtale, er Nedsættelsen af den Kommission, der skulde behandle Nedlæggelsen af kirkelige Embeder. Denne Kommission, hvori Gejstligheden ogsaa var stærkt repræsenteret, med Biskop, Provst og Præster, gik, paa et enkelt Medlem nær, ind for, at der kunde nedlægges 120 Embeder. Naar Nedlæggelsen af disse 120 Embeder ikke blev til noget